15/08/2023

Οικουμενικός Πατριάρχης: Ερχόμαστε σε αυτούς τους τόπους για λόγους πίστης και Γένους – Συγκίνηση στη Θεία Λειτουργία στην Παναγία Σουμελά

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Με την ίδια χαρά και συγκίνηση την οποία βίωσε το 2010 όταν λειτούργησε για πρώτη φορά στο ιστορικό μοναστήρι της Παναγίας Σουμελά στο όρος Μελά της Τραπεζούντας, προσήλθε και φέτος για να τιμήσει την Παναγία στο ιερό παλλάδιο του Ποντιακού Ελληνισμού ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος.

Του Νικολάου Ζαΐμη

Σε μία συγκινησιακά φορτισμένη ατμόσφαιρα ο Παναγιώτατος τέλεσε σήμερα το πρωί την Θεία Λειτουργία, η άδεια για την τέλεση της οποίας από τις τουρκικές αρχές πέρασε από διάφορα κύματα έως ότου φτάσει στο **Φανάρι**. Μάλιστα, στον απόηχο της ενέργειας αυτής ορισμένοι στην γειτονική χώρα, **θέλοντας να αξιοποιήσουν πολιτικά το ζήτημα**

, μέχρι και την τελευταία στιγμή προέβαλαν ενστάσεις για την μετάβαση του Οικουμενικού Πατριάρχη.

Ωστόσο, τίποτα δεν μπόρεσε να κάμψει τη θέληση των Ρωμιών οι οποίοι, όπως σημείωσε στην ομιλία του ο Οικουμενικός Πατριάρχης, δεν θα μπορούσαν να εορτάσουν αυτή την ημέρα κάπου αλλού παρά μόνο στο μοναστήρι αυτό που επί αιώνες είναι αφιερωμένο στην Παναγία, εξηγώντας ότι η εκεί μετάβαση έγινε για λόγους πίστεως και Γένους, προκειμένου με αυτόν τον τρόπο να τιμηθούν οι πρόγονοι μας.

Με τον Οικουμενικό Πατριάρχη συλλειτούργησαν οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς **κ. Ιουστίνος** και Σμύρνης **κ. Βαρθολομαίος**. Περίπου 200 προσκυνητές βρέθηκαν στο μοναστήρι της Παναγίας Σουμελά με τους ύμνους προς τιμήν της να αντηχούν στις πλαγιές του όρους Μελά και δια της τηλεοράσεως, καθώς η Θεία Λειτουργία μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό MEGA, να μεταδίδεται ο εορταστικός παλμός της ημέρας.

Εξαιτίας και των έντονων συζητήσεων που έγιναν στο εσωτερικό της Τουρκίας τις τελευταίες ημέρες για την τέλεση της Θείας Λειτουργίας, τα μέτρα ασφαλείας ήταν ισχυρά ενώ το ενδιαφέρον έδειξαν και τα τουρκικά μέσα τα οποία βρέθηκαν εκεί για να καλύψουν την λατρευτική εκδήλωση.

Ταπεινός προσκυνητής στη Μάνα της Ρωμιοσύνης

Στην αρχή της ομιλία του ο Οικουμενικός Πατριάρχης τόνισε ότι και σήμερα ήρθε ως ταπεινός προσκυνητής, όπως και το 2010, όταν για πρώτη φορά με το 1922 τελέστηκε Θεία Λειτουργία. Εν συνεχεία αναφέρθηκε στη σχέση της Παναγίας με τη Ρωμιοσύνη την οποία χαρακτήρισε ως μία σχέση βαθύτατα εκκλησιαστική. “Είναι οντολογική, είναι καρδιακή, σχέση τέκνων με τη μάνας τους. Μάνα δια τους Ρωμιούς η Θεοτόκος μας και ο σύνδεσμος αυτός περνά από γενεά σε γενεά”, ανέφερε ο Οικουμενικός Πατριάρχης.

Ο κ.κ. Βαρθολομαίος μίλησε στη συνέχεια για την Κοίμηση της Θεοτόκου καθώς και για την αντίληψη του Ρωμαίικου με τον θάνατο, οποίος δεν τους τρομάζει καθώς είναι εξοικειωμένοι με αυτόν. “Στον πολιτισμό μας και στα υψηλά ιδανικά μας θάνατος ουκέτι κυριεύει”, είπε.

“Για λόγους πίστεως και Γένους ερχόμαστε σε αυτούς τους τόπους”

“Ήλθομεν από την Πόλιν της Θεοτόκου εις το εδώ Παλλάδιον Της. Από την

Βασιλεύουσα εις το βασιλομονάστηρο, από την Κωνσταντινούπολη εις τα της Ποντικής διοικήσεως εδάφη", ανέφερε συνεχίζοντας την ομιλία του ο Πατριάρχης εξηγώντας τους λόγους της προσέλευσης καθώς και αυτά τα εδάφη ανήκουν στην δικαιοδοσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου και είναι κανονικό προνόμιο και ποιμαντική υποχρέωση να τα επισκέπτεται.

Ο Πατριάρχης όμως μίλησε και για ακόμη έναν άλλο λόγο για τον οποίο έρχεται και επανέρχεται σε αυτόν τον τόπο και αυτόν δεν είναι άλλος από την τιμή των προαναπαυθέντων προγόνων στους οποίος ***"προσερχόμαστε να κομίσουμε μήνυμα ζωής"***, όπως σημείωσε χαρακτηριστικά καθώς αυτοί με τα χέρια τους δημιούργησαν όλα αυτά που σήμερα αυτοί επισκέφθηκαν. Στη συνέχεια μίλησε για την σταυρική πορεία της Ρωμιοσύνης ενώ τόνισε συμπερασματικά ότι οι λόγοι της επισκέψεως σε όλους τους τόπους που κάποτε η Ρωσιοσύνη ανθούσε δεν είναι άλλοι από την πίστη και και το Γένος. ***"Για λόγους πίστεως και Γένους ερχόμαστε σε αυτούς τους τόπους",*** είπε.

Η αναφορά στον μακαριστό Μητροπολίτη Δράμας Παύλο

Συγκινητική τέλος υπήρξε η αναφορά του Παναγιωτάτου στον μακαριστό Μητροπολίτη Δράμας κυρό Παύλο η φωνή του οποίου σκέπαζε την αγαπημένη γη του Πόντου. "Ηγάπησε καθυπερβολή την Εκκλησία και την Ρωμιοσύνη" σημείωσε και τόνισε ότι δια τους αγώνες και την αγάπη του για τον Πόντο μνημονεύεται εξαιρέτως αυτή την ημέρα.

Κλείνοντας τον λόγο του ο Οικουμενικός Πατριάρχης με συγκίνηση μίλησε για τα σιωπηλά θυσιαστήρια της Ανατολής τα οποία σήμερα πανηγυρίζουν και αυτά την Κοίμηση της Θεοτόκου λέγοντας στους παριστάμενους προσκυνητές αλλά και τους προαναπαυσαμένους πατέρες και αδελφούς το "Χριστός Ανέστη", ευχόμενος χρόνια πολλά σε όλους.

Ακολουθεί το πλήρες κείμενο της Πατριαρχικής ομιλίας:

«Πεποικιλμένη τη θεία δόξη η ιερά και ευκλεής, Παρθένε, μνήμη σου πάντας συνηγάγετο προς ευφροσύνην τους πιστούς».

Ιερώτατοι Αδελφοί Αρχιερείς και λοιποί ευλαβέστατοι κληρικοί,

Εντιμολογιώτατοι Άρχοντες οφφικιάλιοι,

Ευλογημένοι προσκυνηταί της Παναγίας του Πόντου,

Πεφιλημένα τέκνα εν Κυρίω,

Με την ιδίαν χαράν, με τον αυτόν παλμόν και την καρδιακήν συγκίνησιν, όπως και το 2010, όταν ετελέσθη εδώ διά πρώτην φοράν μετά το 1922 Θεία Λειτουργία ενταύθα, ήλθομεν και σήμερον, ταπεινός προσκυνητής της Χάριτος της Θεομήτορος. Με το βλέμμα εστραμμένον εις το μεγαλείον Της, ανήλθομεν την κλίμακα Εκείνης, η οποία εγένετο κλίμαξ διά να κατέλθη και να σαρκωθή επί γης ο υψηλός Θεός.

Συγκινεί μεγάλως τας καρδίας των απανταχού Ρωμηών η εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου. Το Πάσχα του καλοκαιριού! Πουθενά αλλού δεν θα δη κανείς τον Χριστώνυμον λαόν ευφραινόμενον εν χορδαίς και οργάνοις μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας του Δεκαπενταυγούστου πέριξ του σκηνώματος της Θεοτόκου παρά μόνον εις το Ρωμαίηκον. Και τούτο διότι η σχέσις της Ρωμηοσύνης με την Παναγίαν είναι σχέσις βαθύτατα εκκλησιαστική, είναι οντολογική, είναι καρδιακή, σχέσις τέκνων με τη μάνα τους. Μάνα διά τους Ρωμηούς η Θεοτόκος μας, και ο σύνδεσμος αυτός περνά από γενεάς εις γενεάν. Με αυτό το βίωμα ανέθρεψαν όλους ημάς οι γιαγιάδες και οι μανάδες μας. Με το όνομα της Παναγίας κοινωνούμε τις χαρές και τις λύπες μας, τους κινδύνους και τις ελπίδες μας.

Διά τον Ρωμηόν, το να ευφραίνεται επί τη Κοιμήσει της Θεοτόκου είναι ίσον με το να ανοίγη την θύραν της Βασιλείας των Ουρανών. Με την έξοδόν Της από τα εγκόσμια μας υποδέχεται πλέον εισοδεύουσα την σωτηρίαν μας εις τα επουράνια. Αποτίει και αυτή το κοινόν του βίου χρέος, αποθνήσκει, όμως ο Υιός Της δεν επιτρέπει την φθοράν να αγγίξη το σώμα, το οποίον Του εδάνεισε σάρκα και αίμα. Διά τούτο η Ρωμηοσύνη μας απ΄άκρου εις άκρον της οικουμένης χαίρεται και σκιρτά σήμερον. Οικείος διά το Ρωμαίηκον ο θάνατος. Ιδίως μετά τον θάνατον της την αθανασίαν κυοφορησάσης, έγινε ένας ύπνος γλυκύς, «ύπνος το πράγμα γέγονεν», όπως λέγει και ο Ιερός Χρυσόστομος. Φοβερά βεβαίως παραμένει η στιγμή της αρπαγής της ζωής, όμως διά τους πιστεύοντας εις Χριστόν ο θάνατος υποχωρεί και μεταβάλλεται εις κοίμησιν άχρι της Δευτέρας Αυτού Παρουσίας. Οικείος διά το Ρωμαίηκον ο θάνατος. Συννυφασμένα τα τέκνα του μαζύ του. Αγαπούν την ζωήν, όμως δεν διστάζουν να την προσφέρουν για αθάνατα ιδανικά. Δεν κρατιούνται πεισματικά εκ των προσκαίρων, αλλά χαίρονται παν εκ Θεού δωρούμενον, έχοντα ως προορισμόν εκείνα τα δίχως τέλος αγαθά της αγαθωσύνης Του. Οικείος διά το Ρωμαίηκον ο θάνατος. Εις την ανδρείαν, εις την μεγαλοκαρδίαν, εις τον υψηλόν πολιτισμόν μας, εις τα ιερά και τα όσιά μας «θάνατος ουκέτι κυριεύει». Κοίμησις και γαρ η εν Χριστώ μεταμόρφωσις και εξέλιξίς του.

Όλα αυτά έχουν άμεσον σχέσιν και συνάφειαν με την παρουσίαν της ημών Μετριότητος σήμερον ενταύθα. Εμφανέστατος ο συμβολισμός. Ήλθομεν από την Πόλιν της Θεοτόκου εις το εδώ Παλλάδιόν Της. Από την Βασιλεύουσαν εις το Βασιλομονάστηρον. Από την Κωνσταντινούπολιν εις τα της Ποντικής διοικήσεως εδάφη. Ο Κωνσταντινουπόλεως εις μίαν ευκλεή Κωνσταντινουπολίτιδα ολκάδα. Ο Πατριάρχης εις μίαν των πλέον ιστορικών Πατριαρχικών του Μονών. Και είναι φυσικόν να είμεθα και να επιθυμούμε να είμεθα εδώ αυτοπροσώπως, λειτουργός μίαν τέτοιαν ημέραν, καθώς ημείς είμεθα ο κανονικός Επίσκοπος και αυτού του καθιδρύματος, το οποίον ετιμήθη διά Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής αξίας υπό των αοιδίμων Προκατόχων ημών.

Έκαστον, εξ άλλου, προσκύνημα, εκάστη Ιεραποδημία μας εις τον Πόντον εντάσσεται εις το πλαίσιον της ποιμαντικής φροντίδος και μερίμνης ημών υπέρ της κληροδοτηθείσης τω Θρόνω της Κωνσταντινουπόλεως αμέσου δικαιοδοσίας. Διά τούτο και η Θεοτοκούπολις ημών περιβάλλει διαχρονικώς με τόσην στοργήν και προσοχήν τούτον τον Θεομητορικόν οίκον και δι΄αυτού και μέσω αυτού φυλάσσει επ΄εσχάτων την μνήμην των εντεύθεν εκπατρισθέντων τέκνων της.

Ερχόμεθα και επανερχόμεθα εδώ, εις του Μελά το όρος το άγιον, διά να πανηγυρίσωμεν την Κοίμησιν της Θεοτόκου μαζύ με όλους τους επ΄ελπίδι αναστάσεως κοιμηθέντας Πατέρας μας. Ερχόμεθα διά να κομίσωμεν εις αυτούς

μήνυμα ζωής. Ερχόμεθα διά να αγγίξωμεν τα έργα των χειρών των, να τρισαγίσωμεν τα γυμνά οστέα και να απλώσωμεν Πνεύμα Άγιον επί πάσαν σάρκα. Ερχόμεθα διά να αναβαπτισθώμεν εις τον Πυξίτην ποταμόν της ιστορίας του πολιτισμού και των καρδιών μας. Διά να ανανεώσωμεν τους δεσμούς μας με το παρελθόν και διά να προσευχηθώμεν διά τα ερχόμενα. Διά να μνημονεύσωμεν τα ονόματά των. Να ρίψωμε τα πρόσωπά των εις το Σώμα και το Αίμα Του, εις την προσκομιδήν, να τους πούμε: «Ανέστη Χριστός, Πατέρες τίμιοι, ανέστη Χριστός, και νεκρός ουδείς εν τω μνήματι».

Ερχόμεθα εις τον Πόντον τον ευάγριον, εις την σεμνήν Αρχόντισσα Καππαδοκίαν, εις την κοσμοπολίτισσαν Μικρασίαν, εις την απλήν, ευλαβή καγαθήν Ανατολικήν Θράκην διά λόγους πίστεως και Γένους. Και είναι η πίστις μας πραεία, ειρηναία, κάρφος ελαίας έχουσα επί του στόματος, καταλλαγής σύμβολον προς τον τετραπέρατον κόσμον, ενώ το Γένος μας, πολλά παθόν και εις κατακλυσμόν πολλάκις ευρεθέν, ως Κιβωτόν έχει αυτήν την των Ορθοδόξων πίστιν, με την οποίαν εταυτίσθη κατά τρόπον απόλυτον και αρραγή. Και λοιπόν, ερχόμεθα διά λόγους πίστεως και Γένους προς εκείνους οι οποίοι μας εδίδαξαν και μας μετέδωκαν αυτά τα άγια των αγίων, ώστε να τους πούμε ένα μεγάλο «ευχαριστώ» δι΄αυτό το οποίον είμεθα, να ανάψωμε κερί εις την μνήμην των, να ευχηθώμεν διά την ανάπαυσιν των ψυχών των και διά να υποσχεθώμεν ότι εν ταίς καρδίαις ημών η μνήμη των θα είναι διηνεκής και άληστος.

Αυτή η αγάπη και η τιμή προς τους προπάτορας ημών επιστρέφει προς ημάς και τιμά τους τιμώντας και χαρακτηρίζει το ήθος και τον τρόπον της Ρωμηοσύνης μας. Αυτήν την αγάπην και την τιμήν προς την Ρωμηοσύνην του Πόντου είδομεν από μακρού, εκ νεότητος αυτού, εις το πρόσωπον του αδοκήτως το ζην εκμετρήσαντος πολυφιλήτου Μητροπολίτου Δράμας Παύλου, του μελωδικωτάτου ανθρωπίνου κεμεντζέ της ποντιακής ευλαβείας. Η φωνή του αδελφού Παύλου επετάζετο συχνάκις επί της Τραπεζούντος, εσκέπαζε την Θεοτοκοσκέπαστον, εσκίαζε τα ευσκιόφυλλα έλατα της γενετείρας των προγόνων του, εγίνετο σκληρά υπέρ τας πέτρας του Μελά, οσάκις ημφεσβητούντο αι ευθύναι του Θρόνου μας και ότε ηλλοιούτο το μεγαλείον του Γένους μας. Ο μακαριστός Παύλος ηγάπησε καθ΄υπερβολήν την Εκκλησίαν και την Ρωμηοσύνην, εάν υπάρχη υπερβολή εις την αγάπησίν των. Διά τούτο, αξία και δικαία η ενθύμησίς του, οσάκις ο λόγος περί Πόντου, περί Μεγάλης Εκκλησίας, περί Φαναρίου, περί Ρωμαίηκου, και διά τούτο τον μνημονεύομεν εξαιρέτως σήμερον εδώ και ευχόμεθα ο Χριστός μας να τον αναπαύη και να χαρίζη εις την εποχήν μας νέους κληρικούς με τον αυτόν ζήλον και το ίδιον φρόνημα τιμής και σεβασμού προς τους πατέρας και προς την εκτρέφουσαν ημάς πάντας Κωνσταντινουπολίτιδα Εκκλησίαν.

Αδελφοί και τέκνα,

Η γη του μεγαλωνύμου Πόντου, ενδεδυμένη σήμερον χιτώνα πνευματικής αγαλλιάσεως, πανηγυρίζει ως αρμόζει την Μετάστασιν της Υπεραγίας Θεοτόκου. Είναι αλλιώς να ψάλλη κανείς «Πεποικιλμένη τη θεία δόξη» εις τα σιωπηλά θυσιαστήρια της καθ΄ημάς Ανατολής, εξαιρέτως δε εδώ, εις την αγίαν και δακρυότιμον αυτήν Μάνδραν, και είναι αλλιώς, διότι αυτή η σιωπή των διαλαλεί τόσο δυνατά ότι «Χριστός Ανέστη!».

Όντως: «Χριστός Ανέστη», μακάριοι Κτήτορες και μονασταί, «Χριστός Ανέστη» πλήθος των πάλαι πανηγυριστών, «Χριστός Ανέστη» αείμνηστοι πατέρες και αδελφοί! Συ δε, φιλτάτη Ρωμηοσύνη, βάστα γερά το μαφόρι της Παναγιάς μας, και ακολούθα τα βήματά Της εις το Πραιτώριον, εις το μαρτύριον, εις τον Σταυρόν, εις την Αποκαθήλωσιν και τον Τάφον. Πριν καν να ξημερώση η καινή ημέρα, «Αγνή Παρθένε, Χαίρε» θα ακούσης μαζύ της, «ο σος Υιός Ανέστη τριήμερος εκ Τάφου» και συ, και συ γλυκιά μας Ρωμηοσύνη μαζύ Του, μαζί με τον Αναστάντα Χριστός.!

Κατακλείοντας, εκφράζουμε θερμές ευχαριστίες προς την Διοίκησιν και το τεχνικός προσωπικόν του Τηλεοπτικού Σταθμού MEGA που εκάλυψε και μετέδωσε την σημερινή θεία λειτουργία μας, προς μεγάλην χαράν, συγκίνησιν και ικανοποίησιν των απανταχού της γης Ποντίων αδελφών μας – και όχι μόνον.

Χρόνια πολλά και ευλογημένα εις όλους!